

PROGRAMA

DIDÀCTICA GENERAL

CURS 15-16

Grup 1K

Rafael Soler Boix

Diana Marin Suelves

DADES INICIALS

Assignatura: Didàctica General

Codi assignatura: 33601

Idioma: Valencià

Titulacions: Graus de Mestre/a d'Educació Infantil i Educació Primària

Caràcter: Formació Bàsica.

ECTS: 6 crèdits.

Curs: Primer

Grup: 1K

Professor: Rafael Soler Boix

Departament : Didàctica i Organització Escolar. Facultat Filosofia i CC. de l'educació

Curs acadèmic: 2015/2016. 2n Quatrimestre

Tutoria: Despatx P2.016 (Facultat Magisteri)

Horari d'atenció: Dijous, 17:30 a 19:30

Correu: soboixra@uv.es

INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

La **Didàctica General** fa referència al coneixement i al saber que sustenten les pràctiques pedagògiques que fan possible una relació educativa viva i fèrtil. Estudiar la didàctica, llavors, no es redueix a identificar únicament processos i programes d'ensenyament que podem gestionar per evidenciar resultats d'aprenentatge, prèviament definits i homogenis per a tot l'alumnat.

La Didàctica **tracta d'elaborar el sentit de l'ensenyar i l'aprendre** atenent al sentit de les situacions, les relacions i les accions pedagògiques, i **tracta d'orientar el sentit d'allò educatiu** atenent les possibilitats i els límits que imposa el marc cultural, administratiu i social actual. Tracta, docs, d'acostar als i les estudiants, a les problemàtiques pròpies de les pràctiques educatives així com a la indagació i elaboració d'un coneixement pedagògic complex i ric. Posant especial atenció en el disseny i anàlisi de les condicions que intervenen en la producció del coneixement teòrico-pràctic necessari per comprendre i intervenir en les realitats escolars.

COMPETÈNCIES

- Analitzar i comprendre els processos educatius a l'aula i fora d'aquesta relatius als períodes 0-6 anys (educació infantil) i 6-12 (educació primària).
- Conèixer i comprendre els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforços individuals.
- Conèixer i abordar situacions escolars en contextos multiculturals.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten a estudiants amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge.
- Conèixer i aplicar experiències innovadores a educació infantil i primària.
- Saber promoure en els alumnes i les alumnes l'aprenentatge per competències.

ESTRUCTURA DE CONTINGUTS

1. L'EDUCACIÓ, L'ESCOLA I EL CONEIXEMENT.

- Reptes socials del segle XXI i funció social de l'escola i de l'educació obligatòria: el saber per a viure. La naturalesa política de l'educació
- El sistema educatiu. Marc legislatiu i administratiu del currículum. Reformes curriculars. L'escola pública. L'escola inclusiva

2. EL CURRÍCULUM

- Perspectives teòriques sobre el currículum. El currículum explícit, ocult i nul. Els nivells de concreció curricular. La planificació del currículum: objectius, competències, continguts, principis d'activitat, mètodes d'ensenyança, tasques, recursos i instruments didàctics i avaluació
- Propostes i experiències educatives

3. LA VIDA A L' AULA: ENSENYAR I APRENDRE EN RELACIÓ.

- Els processos d'ensenyança i aprenentatge. L'ensenyança com a procés de relació i comunicació a l'aula i al centre. El desig d'aprendre i el desig d'ensenyar. L'alumnat com a subjecte educatiu
- El saber vinculat a l'experiència, a la vida. L'educació afectiva-emocional. La convivència i el tractament de conflictes.

- Espais d'aula, organització de l'activitat i estructura de les tasques acadèmiques. El treball col·laboratiu. L'atenció a la diversitat. Seguiment i orientació dels aprenentatges
- L'avaluació com a procés formatiu: l'avaluació de l'alumnat, del currículum i de les actuacions docents. El fracàs escolar

4. *SER MESTRA, SER MESTRE.*

- L'ofici de mestra i mestre. Bones pràctiques docents: la pràctica reflexiva emancipadora. L'autonomia professional i la coordinació amb la comunitat educativa
- Pràctiques curriculars innovadores. La coeducació, la sostenibilitat i la interculturalitat al currículum. El centre com unitat d'innovació
- La investigació sobre la pràctica educativa. La formació i el desenvolupament professional del professorat

AVALUACIÓ

Avaluar significa determinar la qualitat o mèrit d'alguna cosa, en aquest cas del que es tracta és de determinar la qualitat del teu aprenentatge en relació a l'assignatura. Per això utilitzaré els següents criteris:

- Coneixement i comprensió dels conceptes propis de l'assignatura, així com les seues relacions i la capacitat d'utilitzar-los amb precisió de manera oral i escrita.
- Assistència a classe i realització de les pràctiques.
- Qualitat dels treballs i activitat del grup.
- Capacitat d'argumentar de forma raonada al voltant de posicionaments professionals, ètics i epistemològics davant situacions educatives i escolars.
- Capacitat d'expressar de forma correcta oralment i sense faltes d'ortografia per escrit.
- Participació en activitats complementàries i voluntàries de l'assignatura.

Instruments i procediments d'avaluació:

- Lliurament puntual de pràctiques individuals i de grup.
- Entrevista amb el grup.
- Participació activa a classe.
- Qualitat de les pràctiques obligatòries.
- Exercicis escrits.

Tasques

Aquestes tasques podran ser individual o en grup

- Pràctiques plantejades a classe: Mòdul 1 – 10%
Mòdul 2 – 10%
Mòdul 3 – 10%
Mòdul 4 – 10%
Assistència: 10%
Elaboració d'una proposta didàctica 50%

BIBLIOGRAFIA

Mòdul: Coneixement, educació i escola

- Bárcena, Fernando y Mèlich, Joan-Carles (2000): "Hannah Arendt: educación y natalidad" en Bárcena, Fernando y Mèlich, Joan-Carles: *La educación como acontecimiento ético. Natalidad, narración y hospitalidad*. Ed. Paidós. Barcelona
- Carbonell, Jaume (2008): "El valor y el poder de la educación", en Carbonell Jaume: *Una educación para mañana*. Ed. Octaedro. Barcelona
- FREIRE, P. (1984) *La educación como práctica de libertad*. Siglo XXI, Madrid.
- Perrenoud, Philippe (2006): "Las nuevas didácticas y las estrategias de los alumnos frente al trabajo escolar", en Perrenou, Philippe: *El oficio del alumno y el sentido del trabajo escolar*. Ed. Popular. Madrid

Mòdul: El currículum

- AA.VV (1994) *Teoría y desarrollo del currículum*. Archidona, Aljibe.
- Bean, James (2005): "La integración del currículum y las disciplinas del conocimiento" en Bean, James: *La integración del currículum*. Ed. Morata. Madrid
- Blanco, Nieves (2006): "Saber para vivir" en Mañeru, Ana y Piussi, Anna M^a (2006): *Educación, nombre común femenino*. Ed. Octaedro. Barcelona
- Carbonell, Jaume (2008): "Qué enseñar y aprender? Acerca del conocimiento escolar", en Carbonell, Jaume: *Una educación para mañana*. Ed. Octaedro. Barcelona
- GIMENO SACRISTÁN, J. (1994) *El currículum: una reflexión sobre la práctica*. Madrid, Morata.
- Van Manen, Max (2010): "Comprender el mundo de posibilidades del niño" y "La experiencia de la curiosidad y el asombro del niño" en Van Manen, Max: *El tono de la enseñanza. El lenguaje de la pedagogía*. Ed. Paidós. Barcelona

Mòdul: La relació educativa i la vida a l'aula i al centre

- AAVV (2010): "Entre ser y saber. La formación de la subjetividad en la escuela Sant Josep", en Hernández, Fernando (Coord.): *Aprender a ser en la escuela primaria*
- Rizzi, Rinaldo (1997): "El aula-clase como espacio de relación" y "La gestión cultural y educativa de la clase" en Campiglio, Alberto y Rizzi, Rinaldo (1997): *Cooperar en clase. Ideas e instrumentos para trabajar en el aula*. Ed. MCEP. Morón de la Frontera, Sevilla
- Tomlinson, Carol Ann (2001): "Elementos constitutivos de la diversificación" y "Ambientes docentes que apoyan la instrucción diversificada" en Tomlinson, Carol Ann: *El aula diversificada. Dar respuestas a las necesidades de todos los estudiantes*. Ed. Octaedro. Barcelona
- Van Manen, Max (2010): "La dimensión pedagógica de la enseñanza", "La importancia pedagógica de la disciplina" i "El poder de l'atmosfera", en Van Manen, Max; *El tono en la enseñanza*. Ed. Paidós. Barcelona

Mòdul: Ser mestra, ser mestre

- López, Asunción (2006): "Hacerse mediación viva" en Mañeru, Ana y Piusi, Anna M^a : *Educación, nombre común femenino*. Ed. Octaedro. Barcelona
- Mecenero, Cristina (2003): "Cerca del comienzo". *Duoda, Revista de Estudios Feministas*, nº 25
- Meirieu, Philippe (2008): "Sea cual sea nuestro estatus, sean cuales sean nuestras disciplinas de enseñanza, todos somos profesores de escuela", en Meirieu, Philippe: *Carta a un joven profesor. Por qué enseñar hoy*. Ed. Graó. Barcelona